

ПРЕС КЛИПИНГ

7. мај 2018.

НАСЛОВИ

Од сексуалног узнемиравања до отказа због синдикалног организовања(стр.3)

Председник Србије Александар Вучић најавио „Повећање пензија и плата пре краја године“ (стр.4)

Минималац у Словачкој и за наше раднике 480 евра(стр.4)

Приватници „сањају” државне плате(стр.5)

Држава започиње приватизацију бања(стр.6)

Развојна агенција Војводине: Субвенцијама посао за 1.000 радника(стр.7)

Ер Франсу прети нестанак(стр.10)

Ружица Стаменковић, за наш лист говори о притисцима на раднице у нишкој фабрици Јура
Од сексуалног узнемиравања до отказа због синдикалног организовања

Тог 28. јуна 2016. године из наше централе у Београду јавили су ми да је Министарство рада урадило решење о регистрацији синдикалне организације „Слоге“ у фабрици и да ће оно стићи поштом.

Саша Ђорђевић

Али, решење о отказу било је брже. Добила сам га истог тог дана и у њему је било наведено да ми два дана касније, истиче једногодишњи уговор о раду који неће бити продужен – каже за Данас Ружица Стаменковић, некадашња председница иницијативног одбора за оснивање синдикалне организације „Слоге“ у фабрици Јура у Нишу.

Стаменковић је једна од три председнице таквог Иницијативног одбора које су, према речима повереника УСС „Слога“ за Ниш Братислава Илића, добиле отказ само дан или два пред добијање решења о регистрацији синдикалне организације у нишкој Јури. Илић је за наш лист оценио да је у сва три неуспела покушаја оснивања подружнице „Слоге“ у тој фабрици „изгледало као да јој је неко из Министарства јављао имена тих радница“. Он додаје да су отказе добиле још три раднице Јуре, само недељу дана након разговора са њим у којем су договарали оснивање синдикалне организације.

– Због мобинга који сам трпела, у моменту када сам добила отказ била сам на боловању. Председник „Слоге“ Жељко Веселиновић звао је менаџмент Јуре, у настојању да реши овај проблем али је разговор одбијен. Ја, нажалост, због отказа нисам покренула судски спор, јер сам, стицајем околности, пропустила законски рок, а и нисам била у финансијској могућности. Ипак, нешто раније, пред Основним судом у Нишу, покренула сам поступак због мобинга, који је нада мном, као и над другим радницама, спроводио један од лидера у тој компанији, иначе „наш човек“. Оно што сам ја преживела, од вређања до сексуалног узнемиравања, не бих пожелела ником – каже Стаменковић.

Она каже да за своје тврдње има три сведокиње, тадашње раднице Јуре. Једна од њих потврдила је њену причу, друга није успевала да дође на суђење због радних обавеза у Бенетону у којем се касније запослила, а трећа, „којој је продужен уговор о раду“, потпуно је променила исказ, у корист оптуженог лидера. Апелациони суд у Нишу вратио је случај на поновно суђење и поступак је у току.

– Поједини лидери су за запослење тражили да се са њима „изађе у град“ и „на вечеру“. Или се за то тражио мито, незванично се говорило о 800 евра по радном месту. Непристојно су нас додиривали. Лидер кога сам тужила је једној колегиници пред нама грицкалицом секао нокте јер је сматрао да су предугачки за рад – тврди она.

Наша саговорница каже да су „многе раднице које на овакво понашање нису пристајале добијале отказ“. Оне које су због свега отишле на боловање ризиковале су да ће чим се врате бити отпуштене. – И да, носиле су се памперс пелене, како се не би губило време на одлазак у тоалет. Неке раднице су то негирале, ваљда од стида, али било је довољно да се оде у тоалет и тамо виде искоришћене пелене. Те слике не лажу – истиче Ружица Стаменковић.

Јура недоступна– У нишкој Јури нисмо успели да ступимо у контакт са надлежнима. Речено нам је да питања „можемо послати поштом“ или „на мејл корпорације у Србији“. Међутим, са свих мејлова питања су се вратила. Данас је питања проследио и поштом на званичну адресу

нишке Јуре. Такође, још увек нисмо добили одговоре Министарства рада на питања која су послата прошлог четвртка.

Председник Србије Александар Вучић најавио „Повећање пензија и плата пре краја године“

Имаћете пре краја године значајно повећање пензија и плата и пораст бруто производа, најавио је данас председник Србије Александар Вучић.

„Јавни дуг ће пасти на испод 50 одсто, и купујемо паре, нових 700 милиона долара, да га прерано отплатимо“, рекао је Вучић у ванредној ТВ емисији на Пинку.

Он је додао да ћемо „четврту годину за редом да повећавамо плате“.

„Људи сада виде стабилност и сигурност. Виде да је промењена путања. Никаквих проблема немамо ни са курсом динара ни са буџетом. Све је суштински постављено 2014. и 2015. године“, рекао је Вучић.

Он се осврнуо на критике у јавности који се односе на то „што не може да једе шницлу“ и што га називају издајником, и додао да „неће ништа лоше да говори ни о Јанковићу, ни о Ђиласу, ни о Шешељу“.

Најавио је, како је рекао, већ у септембру почетак изградње станова у Нишу за припаднике војске, полиције и БИА.

Минималац у Словачкој и за наше раднике 480 евра

НОВИ САД: Радници из Србије који се одлуче да оду на привремени рад у Словачку, сада су у много бољој позицији него раније. Наиме, у овој земљи је од 1. маја, на основу уговора о упућивању радника из Србије или неке друге државе чланице Европске уније, радницицима из Србије отварају право да му послодавац обезбеди смештај, превоз и исхрану.

Уколико се радник у Словачку упути посредством агенције за посредовање при запошљавању или агенције за привремено запошљавање, припадају му иста права као и Словацима који су запослени код истог газде, а то се односи на радно време, дневни и годишњи одмор, те висину зараде.

У документу који је објавило Министарство за рад, запошљавање, социјалну и борачку политику, радницима из Србије се препоручује да приликом закључивања уговора о раду постигну договор да за њих важи словачко радно право јер се на њих односи већина одредби Правилника о раду Словачке. Према том акту, радно време за раднике из Србије је највише 40 сати недељно, пауза траје пола сата, а непрекидан радни одмор представља минимално 12 узастопних сати у току 24 сата између краја једног и почетка другог радног времена. У току недеље имају право на два слободна дана. Основица за обрачун годишњег одмора представља најмање четири недеље.

Минимална зарада у Словачкој за ову годину износи 480 евра месечно, односно 2,75 евра по радном сату. Послодавац је обавезан да обезбеди исхрану, односно новац који покрива најмање 55 одсто цене јела. Радницима из Србије који оду на рад у Словачку припада и социјално, пензијско и инвалидско осигурање, као и осигурање од повреде на раду и за случај незапослености.

Код домаћег газде важе домаћа правила

За раднике које у Словачку на рад упути домаћи послодавац важе другачија правила, односно примењују се правни прописи који важе у нашој земљи, па је он у ситуацији као да ради у Србији.

Овакво правило може да се примењује најдуже 24 месеца.

Истовремено, из ресорног министарства скрећу пажњу нашим радницима да је приликом радног ангажмана у Словачкој потребно да имају важећи уговор о раду и да газда уплаћује социјално и здравствено осигурање.

Уколико раде без уговора о раду и ако послодавац не плаћа доприносе за њих, сматраће се да раде илегално, односно незаконито и због тога могу бити кажњени, а казна износи 331 евро.

Притом, казну не плаћа само газда већ и наши радници које инспекција ухвати да раде на црно.

Радници из Србије који иду на рад у Словачку морају да затраже одобрење привременог боравака у тој земљи у сврху запошљавања. Уколико наши радници намеравају да у овој држави обављају сезонске послове морају имати одобрење за сезонско запошљавање, које траје до 90 дана, или одобрени привремени боравак у сврху сезонског запошљавања. У случају да раднике из Србије на посао у Словачку шаље послодавац из наше земље, запослени морају да имају дозволу за рад или одобрење за рад и привремени боравак у сврху запошљавања, уколико ће радни ангажман бити дужи од три месеца.

Радна дозвола за рад у Словачкој нашим радницима није потребна уколико имају статус Словака који борави у иностранству и привремени боравак у Словачкој, и ако их на рад упути газда из неке друге државе чланице ЕУ.

Приватници „сањају” државне плате

Љубинка Малешевић

На крају марта ове године у јавном сектору Србије било је укупно 606.344 запослена.

Држава као њихов послодавац најављује да ће им плате, уколико се настави досадашњи раст БДП-а, до краја ове године знатно порасти.

Како запослени у јавном сектору чине нешто више од трећине укупног броја радника у Србији, а њих је према последњим подацима РЗС на крају марта било 2.092.220, остаје отворено питање да ли ће и плате код оних којима држава није послодавац ове године порасти и за колико. Јер, не треба заборавити да су и сада плате у јавном сектору знатно веће од оних у приватном, па чак и од републичког просека.

Републички завод за статистику објавио је податке о просечној нето плати у фебруару ове године, према којима је она у Србији износила 47.819 динара. У исто време зарада запослених у јавном сектору била је 54.182 односно 6.363 динара више од републичке просечне нето зараде. У исто време, плата запослених у јавном сектору већа је за 9.632 динара од просечне нето плате у приватном сектору, која је у фебруару била 44.550 динара.

Држава је од почетка године већ начинила уступке послодавцима, јер је донела одлуку да се са 11.790 неопорезиви износ зараде повећа на 15.000 динара. С друге стране, повећана је минимална цена рада са 130 на 143 динара по радном сату. Значило је то да радници од почетка године за 184 радна сата имају минималну плату од 26.312 динара нето, а да се тај износ смањује у складу са мањим бројем радних сати. У пракси су послодавци “оберучке” прихватили повећање неопорезивог износа зараде, али радницима нису дали ни динара више од повећаног минималца, иако сада за њега мање у бруто износу издвајају него што су то чинили до краја прошле године.

Председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић тврди да су послодавци и даље притиснути великим наметима које плаћају, високим трошковима на плате и парафискалним наметима.

Ко ће одрешити кесу?

Према званичним подацима предузећа у Србији већ трећу годину заредом остварују профит. У прошлој години чиста зарада српске привреде премашила је 437 милијарди динара, што је двоструко више у односу на 2016. Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић сматра да су ти подаци довољни да, поред повећања плата запослених у државним службама “капиталисти” и држава у овој години више одреше кесу.

- Веће плате и пензије- то може да каже премијерка ако има вишка у буџету. Не може да каже да ће плате повећати у реалном сектору. Плате у реалном сектору почеле су да стижу оне у јавном, али је Влада подигла плате, што је мисаона именица за реалну привреду – објашњава Атанацковић.

По оцени Николе Алтипармакова, члана Фискалног савета Србије, смањење пореза и доприноса на зараде јесте једна од опција које могу довести до повећања нето зарада у приватном сектору.

- Ако се смање порези и доприноси на зараде, једна од опција је да се то прелије на повећање нето зарада, али постоји и опција да се то прелије на повећање инвестиција и запошљавање нових радника, чиме помажете незапосленима, тако да би на крају дана, радници и незапослени били на добитку – истакао је Алтапримаков.

На питање има ли простора за смањење пореза у овој години, одговара да актуелни фискални трендови указују на суфицит за који су велике шансе да се одржи до краја године.

- То значи да ће постојати неки фискални простор, и онда остаје друштвено и политичко питање како ћете то да распоредите. Ако повећате плате и пензије максимално колико вам буџетски простор дозвољава, онда нећете имати великог простора за смањење пореза – рекао је Алтипармаков.

У анкети коју је ове, као и претходних година, спровео сајт Послови-инфостуд “Најпожељнији послодавац 2018”, испитани радници истакли су да им је жељена плата за ову годину 80.000 динара. Запослени са завршеним постдипломским студијама у просеку очекују плату преко 100.000, док они са основном школом желе око 47.000 динара. Они са средњом школом очекују зараду од 58.000 динара.

Према резултатима овог истраживања и даље су стране компаније најпожељније за рад, док државне фирме губе на популарности. Наиме, готово половина испитаника означило је приватне компаније у страном власништву као пожељне за рад, што је за скоро 40 одсто више него пре две године, док би у државним фирмама радило око петина анкетираних, што је за скоро 30 одсто мање него 2016.

Међу 10 најпожељнијих компанија у овој години, испитаници су изабрали само два јавна предузећа – Телеком Србије и ЕПС, и ниједну банку, али су зато пожелели чак 8 страних приватних компанија, које су уједно добиле и највеће оцене.

Држава започиње приватизацију бања

Љ. Малешевић

НОВИ САД: Републичка дирекција за имовину и Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање објавили су јавни позив за продају имовине бањског комплекса „Жубор” у Куршумлијској бањи, чиме је и званично почела дугонајављивана приватизација пропалих српских бања.

Наиме, Влада Србије донела је прошле недеље одлуку, а претходно је то учинио Управни одбор РФ ПИО, да се прода тај бањски комплекс, с тим што на продају није извориште геотермалне воде. Будући купац ће начин коришћења и експлоатацију термалног извора регулисати у складу с условима и поступком прописаним одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима.

На продају је објекат хотела „Жубор” укупне површине 16.220,45 квадратних метара, као и базен, угоститељски објекат „Преполоац”, вила „Милица”, 14 зграда у оквиру комплекса. Осим тога, на продају су још три зграде и земљиште укупне површине 95.902 квадрата. Почетна купопродајна цена за цео бањски комплекс је 2.359.727,50 евра, а пријаве се достављају најкасније до 25. маја.

Пре неколико месеци најављено је да ће управо Куршумлијска бања, која је ван функције од 2006. године, бити прва спремна за приватизацију, као и да већ постоји заинтересовани купац – „Планинка” а. д., која у свом власништву има Пролом бању и Луковску бању, којима успешно газдује.

Генерални директор „Планинке” Радован Раичевић у децембру је изјавио да је та компанија заинтересована за куповину објекта у Куршумлиској бањи и да ће упутити писмо о заинтересованости за њену приватизацију.

Све је тамо сада запуштено, иако је реч о једној од најстаријих бања, чија су лековита својства знали још Римљани, казао је Раичевић.

По његовом мишљењу, приватизација ће се ускоро завршити, те су почели да траже људе из саме бање да би засновали радни однос. Нажалост, након затварања многи су отишли, успели смо да нађемо само 30 радно активних становника. Ако се заврши приватизација, мислим да ће тај крај поново оживети и да ће се људи вратити, поручује Раичевић.

Сада када је оглас о продаји тог бањског комплекса расписан, остаје да се види да ли је „Планинка” заиста спремна да плати цену коју је држава одредила. Најважније је да се кренуло у реализацију приватизације српских бања које су већ година запуштене и тапкају у месту.

Списак за приватизацију

У првом пакету приватизације бања на списку су биле: специјална болница Бујановац, бања Ковиљача, Нишка бања, Златибор, Сокобања, Рибарска бања, „Меркур” у Врњачкој бањи, „Гејзир” у Сијаринској бањи, као и Институт за лечење и рехабилитацију у Нишкој бањи и „Термал” у Врднику.

У тим лечилиштима било је запослено око 2.400 радника.

Почетком 2015. године приватизација 30 српских бања привремено је одложена јер је део њих био у спору државе и Фонда ПИО о власништву. Влада Србије је крајем 2016. године формирала радну групу чији је задатак био да нађе начин да се спор превазиђе, а у решавање су била укључена готово сва министарства, представници Фонда ПИО и правни стручњаци.

По моделу приватизације Куршумлијске бање треба да се настави приватизација и осталих лечилишта да би с новим власником унела и нови сјај у српски туризам.

Развојна агенција Војводине: Субвенцијама посао за 1.000 радника

Ержебет Марјанов

Годину откако је Покрајинска влада формирала Развојну агенцију Војводине, која је преузела послове и раднике некадашњег ВИП фонда и Агенције за регионални развој Војводине, у малим и средњим предузећима у Покрајини посредством Развојне агенције отворено је више од 500 радних места у домаћим компанијама, а очекује се да ће бити отворено још око 530 као резултат конкурса расписаног у фебруару ове године.

То је само један од сегмената задатака новоосноване Агенције. Она интензивно ради и на повезивању малих и средњих предузећа с великим компанијама, научним институтима и фондовима, али и на стратешком истраживању и промовисању компаративних предности и развојних потенцијала Војводине... Сумирајући резултате једногодишњег рада, директор Развојне агенције Војводине Никола Жежељ у разговору за „Дневник” каже да је за њега најбитније то да су за ових годину дана успели формирати базу и инструменте рада.

– Ми јесмо наследници ВИП фонда и Агенције за регионални развој, али смо сасвим другачије организовани – наводи Жежељ. – Наиме, покривамо четири сектора: за промоцију инвестиционих улагања, за привлачење страних инвестиција, за стратешка истраживања и за фондове. Дакле, пре годину смо ушли у неко заокруживање и негде у јануару смо успели и да се заокружимо као целина.

Објашњавајући начин организовања делатности Агенције, каже да је сваки од тих сектора окренут одређеној групацији корисника, од којих су неки пословни корисници, а други локалне самоуправе. Сваки сектор даје различиту врсту услуга за пословне кориснике и локалне самоуправе. Тако, примера ради, за локалну самоуправу која нема идеју шта би могла да понуди као развојни пројекат, сектор за истраживање обави истраживање и проналази компаративну предност општине у односу на остале општине. Исто тако, за локалну самоуправу која има идеју шта би могла понудити, али није успела да обезбеди и финансијску основу за промоцију и реализацију, сектори за промоцију и за фондове покушавају да јој омогуће да идеју спроведе у дело.

– Кад бих сумирао резултате у првој години, рекао бих да је наш кључни резултат то што смо формирани као целина која може да пружи пун сет услуга корисницима и имамо инструменте за рад у смислу базе, која је нама оперативни алат. Значи, на тему развоја Војводине данас свако може да користи наш сајт на којем су сви инструменти и може да помогне и себи и другима – истиче Жежељ.

Идеја Мировићеве администрације, која је основала Развојну агенцију Војводине, била је да се акценат стави на домаћа предузећа, на мале и средње компаније. На питање колико је у томе Агенција успела за годину рада, Жежељ наводи да им је први корак да повежу мале произвођаче који нуде своје услуге с великим компанијама који траже подизвођаче, затим њихово повезивање с научним институтима ради унапређења пословања и на крају повезивање малих и средњих предузећа с фондовима.

– Новембра прошле године смо организовали Дан добављача, на којем смо покушали наша мала и средња предузећа у седам различитих сектора – у агроиндустрији, производњи пластике, гума, металских производа и текстила – да повежемо с онима којима су њихове услуге потребне па смо довели четири-пет великих компанија, као што је, примера ради, и „Универекспорт”, да би мали произвођачи ушли у њихов систем добављача – истиче Жежељ.

Први корак је повезивање малих произвођача који нуде своје услуге с великим компанијама кој и траже подизвођаче, затим њихово повезивање с научним институтима ради унапређења пословања и на крају повезивање малих и средњих предузећа с фондовима

Додаје да те велике компаније данас имају толико посла да су полако кренуле да измештају производњу и траже подизвођаче.

– Наша је жеља да у наредном периоду – то је дугорочни план – мале произвођаче прво повежемо с великим компанијама да би им било јасно шта тим компанијама треба, затим да мале произвођаче повежемо с институцијама да би дошли до одређених знања како да унапреде своје пословање, а на крају да их повежемо с фондовима – напомиње директор Развојне агенције Војводине.

Агенција бржа од администрације

Објашњава да Развојна агенција Војводине у суштини покушава да покрије део посла којим се секретаријати не баве. Осим тога, сам начин организовања Агенције омогућава да буде оперативнија и бржа од администрације.

– Републичка агенција је фокусирана на велике и микро компаније, док наша агенција покрива тај међупростор, мала и средња предузећа. Нема поклапања послова. Значи, компанија која од Секретаријата тражи новац, рецимо, за набавку опреме, не може га тражити и од нас и обратно. Исто тако, компанија која тражи новац од Републичке агенције не може га добити и од нас.

Подсећа на то да је Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу прошле и ове године расписао конкурсе за субвенционисање нових радних места. Конкурс је био намењен пре свега малим и средњим предузећима која запошљавају између десет и сто радника. За отварање једног радног места, у зависности од развијености локалне самоуправе у којој је седиште предузећа, дата је субвенција од 3.000 до 5.000 евра.

– У новембру прошле године смо ставили на располагању три милиона евра. Повучено је, нажалост, само два јер је већ била близу Нова година и рокови за повлачење новца су били кратки. С та два милиона евра отворено је више од 500 нових радних места. Ове године смо за отварање нових радних места издвојили два милиона евра и очекујемо да ће бити отворено још око 550 нових радних места – каже наш саговорник.

Утисци из Дубаија

Развојна агенција Војводине је за пројекат „Континентал“, којим је истоимена немачка компанија доведена у Нови Сад, добила награду – пут у Дубаи на годишњу инвестициону конференцију, која је одржана између 9. и 11. априла. Награђени пројекат је заправо остварен заједно с Развојном агенцијом Србије и Градом Новим Садом, али право на такмичење је имала Развојна агенција Војводине, с обзиром на то да је такмичење било организовано између представника региона из Централне и Источне Европе и Турске.

– На конференцији у Дубаију смо највише пратили председника Покрајинске владе Игора Мировића, који је имао важне састанке с представницима великих компанија које ће ускоро доћи код нас. Имали смо велики број контаката из света инвестиција, на основу чега ће једна од наших важних активности у наредним месецима бити да пронећемо готове пројекте који траже финансијера. Веома је мало таквих, засада имамо само два-три таква пројекта.

Ипак, опозиција у Скупштини Војводине упућује критику у смислу да се рад Агенције поклапа с радом појединих покрајинских секретаријата и Развојне агенције Републике Србије.

– Агенцију је основала Покрајинска влада, секретари су чланови наше скупштине и ми смо практично извршно тело покрајинских секретаријата, допуњујемо њихов рад – напомиње Жежељ.

Ер Франсу прети нестанак

Фото:ЕПА

Авио превозник Ер Франс могао би „да нестане“ због штрајка пилота, кабинског и земаљског особља и неприлагођавања тржишту, изјавио је данас француски министар економије Бруно Ле Мер.

Он је оценио да је опстанак једног од највећих европских авиопревозника „на клацкалицы“ и одбацио је могућност да би држава могла да упумпа новац и спаси компанију, упркос томе што поседује 14,3 одсто њених акција.

Штрајк запослених у Ер Франсу траје већ две седмице и за сада се не назире компромис. Менаџмент компаније више пута је поновио да је захтев штрајкача о повећању плата за 5,1 одсто у овој години потпуно неприхватљив, а синдикати исто кажу за понуду да им зараде буду увећане за седам процената у наредне четири године.

Криза у компанији додатно је продубљена када је у петак први човек Ер Франса Жан Марк Жанилак поднео оставку.

Позивам све да у овој ситуацији буду одговорни, а пилоти, кабинско и земаљско особље морају да схвате да је повећање зарада које траже неоправдано, рекао је Ле Мер, преноси ББЦ.

Опстанак Ер Франса је на клацкалицы и компанија ће нестати уколико не предузме неопходне кораке да постане конкурентна, додао је министар економије.

Ер Франс се 2014. године спојио са холандским авиопревозником КЛМ и они годишње превезу неколико десетина милиона путника, али је компанија упркос томе наставила лоше да послује и у првом тромесечју ове године исказан је нето губитак од 269 милиона евра.